

Position paper – Herziening Corporate Governance Code

T.b.v. rondetafelgesprek vaste Kamercommissie Financiën op woensdag 8 juni 2016

Inleiding

Op 11 februari jl. heeft de Monitoring Commissie Corporate Governance Code een consultatiedocument met voorstellen voor een herziene Nederlandse Corporate Governance Code gepubliceerd (zie bijlage). Dit position paper schetst de context waarin herziening van de Code plaatsvindt en vat de voorstellen van de Commissie kort samen.

Over de Code en de Commissie

De Nederlandse Corporate Governance Code (hierna: de Code) is door de markt opgesteld en is een instrument van zelfregulering. De Code bevat breed gedragen principes voor goed ondernemingsbestuur en reguleert de verhoudingen tussen het bestuur, de raad van commissarissen en de (algemene vergadering van) aandeelhouders. Deze principes zijn uitgewerkt in best practice bepalingen. De Code is van toepassing op Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen. Volgens het “pas toe of leg uit”-principe wordt de Code nageleefd door de betreffende bepaling ofwel onvoorwaardelijk toe te passen, ofwel uit te leggen waarom van de bepaling wordt afgeweken. Naleving van de Code heeft een wettelijke grondslag.¹ Vennootschappen leggen in hun bestuursverslag verantwoording af aan hun aandeelhouders over de naleving.

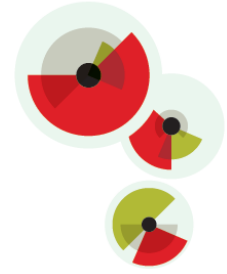
De Monitoring Commissie Corporate Governance Code (hierna: de Commissie) is door de minister van Economische Zaken en in overeenstemming met de ministers van Veiligheid en Justitie en van Financiën ingesteld en heeft als taak om de naleving van de Code door beursvennootschappen te monitoren en hier jaarlijks over te rapporteren. De naleving van de Code is hoog: de nalevingscijfers naderen de 100%.

Aanleiding herziening

De Code is in 2003 door de toenmalige Commissie Tabaksblat vastgesteld en is in 2008 voor het laatst herzien door de Commissie Frijns. De huidige Code heeft sinds 2003 een belangrijke rol gespeeld in de corporate governance van Nederlandse beursvennootschappen en een stevige positie verworven in de regulering van corporate governance.

Voor het goed functioneren van zelfregulering acht de Commissie het van belang dat de Code actueel blijft. Nationale en internationale ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, lessen uit incidenten en misstanden en ook nieuwe vraagstukken die zich aandienen, maken dat herziening van de Code noodzakelijk is. Ook is de Commissie van mening dat de Code toegankelijker kan worden gemaakt.

¹ Artikel 2:391, vijfde lid, Burgerlijk Wetboek.

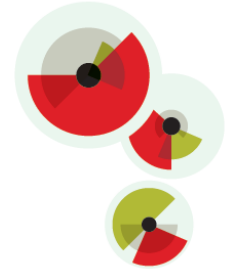
Op 11 mei 2015 hebben de vertegenwoordigers van de partijen waarop de Code zich richt, de zogenoemde schragende partijen, de Commissie verzocht om voorstellen te doen voor herziening van de Code. Deze schragende partijen zijn Eumedion, Euronext, de Vereniging van Effectenbezitters (VEB), de Vereniging van Effecten Uitgevende Ondernemingen (VEUO), VNO-NCW en CNV en FNV. Zij hebben aangegeven dat onderhoud aan de Code gewenst is, zodat de Code – in samenhang met bestaande wet- en regelgeving – kan blijven fungeren als instrument van zelfregulering voor goed ondernemingsbestuur.

Bij het formuleren van de voorstellen heeft de Commissie zich rekenschap gegeven van alle wensen die de Commissie van de schragende partijen en andere belanghebbenden heeft ontvangen en van de actuele ontwikkelingen in nationale en internationale context. Daar waar overlap of strijdigheid is met wet- en regelgeving zijn principes en best practice bepalingen geheel of gedeeltelijk geschrapt.

Inhoudelijke voorstellen voor een herziene Code

De voorstellen voor herziening kunnen worden samengevat in de volgende zeven onderwerpen:

- 1. Meer focus op lange termijn waardecreatie:** voorgesteld wordt om meer nadruk te leggen op lange termijn waardecreatie van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Deze focus verlangt van het bestuur en de raad van commissarissen dat zij duurzaam handelen, door zich bij de uitoefening van de hun toebedeelde taken te richten op lange termijn waardecreatie en aandacht te hebben voor kansen en risico's. Daarbij moeten ook de belangen van bij de vennootschap betrokken stakeholders mee worden gewogen.
- 2. Verstevigen van risicomanagement:** voor waardecreatie op lange termijn is een adequaat systeem voor beheersing van risico's onmisbaar. De Commissie stelt voor risicobeheersing in de Code aan te scherpen door te verduidelijken wat een adequate beheersing van risico's inhoudt en wie daarvoor binnen de vennootschapsrechtelijke verhoudingen verantwoordelijk is. Ook wordt de positie van de controlefuncties binnen de vennootschap verstevigd.
- 3. Nieuwe accenten in effectief bestuur en toezicht:** goede corporate governance vraagt om een zodanige samenstelling van het bestuur en de raad van commissarissen dat de benodigde deskundigheid, diversiteit, vaardigheden en – wat betreft de raad van commissarissen – onafhankelijkheid aanwezig zijn. De Commissie stelt voor om in de Code hiervoor nieuwe accenten aan te brengen gericht op effectief bestuur en toezicht. Daarnaast is onder meer specifiek aandacht besteed aan vennootschappen die werken met een *executive committee* en aan het belang van een adequate informatievoorziening. De Code is toegeschreven op vennootschappen met een *two tier board*. De Commissie is voornemens een helder handvat te bieden hoe de Code toepasbaar is op vennootschappen met een *one tier board*.

- 4. Introductie van cultuur als expliciet onderdeel van goede corporate governance:** nieuw in de Code is de aandacht voor cultuur binnen de vennootschap. Bepalingen hebben pas waarde als ze worden beleefd, nageleefd en uitgedragen. Cultuur kan een drijvende kracht zijn voor een effectieve corporate governance van de vennootschap.
- 5. Beloningen: opgeschoond en vereenvoudigd:** in de voorstellen is afgestapt van gedetailleerde bepalingen met betrekking tot beloningen. Beoogd is om de bepalingen terug te brengen naar de kern: eenvoud en transparantie. Beloningen zijn gekoppeld aan waardecreatie op de lange termijn.
- 6. Relatie met aandeelhouders:** op dit moment vinden er op nationaal en Europees vlak discussies en ontwikkelingen plaats die betrekking hebben op de rechten en verantwoordelijkheden van aandeelhouders. De Commissie heeft daarom slechts beperkt wijzigingen aangebracht in de bepalingen van de huidige Code die hierop betrekking hebben.
- 7. Verduidelijking van eisen aan de kwaliteit van de uitleg:** naleving van de Code is op basis van het 'pas toe of leg uit'-principe. De Commissie heeft in de voorstellen een prominente plek gegeven aan de eisen die aan de kwaliteit van de uitleg worden gesteld, waarbij aansluiting is gezocht bij de aanbeveling van de Europese Commissie.²

Stand van zaken herziening

De Commissie zit midden in het herzieningsproces. Op woensdag 6 april jl. is de consultatieperiode afgerond. De Commissie heeft meer dan 100 reacties vanuit verschillende invalshoeken ontvangen op het consultatiedocument en heeft met interesse de discussies in de media gevolgd. De Commissie beraadt zich momenteel op de verkregen input en maakt een zorgvuldige afweging welke aanpassingen nodig zijn om te komen tot een gedragen herziene Code. De Commissie streeft ernaar om na de zomer de herziene Code vast te stellen, waarna de Code aan het kabinet zal worden aangeboden met het verzoek om deze wettelijk te verankeren.

Bijlage: "De Nederlandse Corporate Governance Code: voorstel voor herziening"

Den Haag, 1 juni 2016

² Aanbeveling van de Commissie van 9 april 2014 over de kwaliteit van de rapportage over corporate governance ("pas toe of leg uit") (2014/208/EU).